

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

за подобряване на процесите на подбор, назначаване, наблюдение и подобряването на средата на работа на образователните медиатори

В резултат на проведен мониторинг в пет учебни заведения в област Русе (в периода януари-март 2023 г.) рамките на проект BG05SFOP001-2.025-0116 „Мониторинг на образователната медиация и анализ на ефективността на образователните медиатори в Област Русе“, финансиран от ОП „Добро управление“ 2014-2020, Бенефициентът – Сдружение „Българо-Румънски трансграничен институт по медиация“ отправя изложените по-долу заключения и препоръки към институциите, отговорни за прилагане на политиките за образователна интеграция и осигуряването на равен достъп до образование:

1. Един от най-големите проблем, констатиран по време на извършения мониторинг е **липсата на професионална подготовка за професията на образователния медиатор**. Това включва акредитиране на постоянни курсове, постоянни обучителни звена – не на проектен принцип, както и осигуряване на финансиране за това обучение. Обучението не може и не трябва да бъде краткосрочно и формално (за 2-3 дни), а да даде възможност за по-трайно усвояване на основни знания и практически умения.
2. Неяснотата около това дали само училищата или също така и общините могат да наемат медиатори би трябвало да се разреши в полза на двата варианта, както това беше предложено и одобрено от МОН през 2018 г.
3. Длъжностните характеристики на медиаторите трябва да останат тези, които бяха одобрени първоначално и да се правят промени само, ако се създаде образователна възможност, която да промени изискването за определен вид степен или курс при наемане на работа (моля вижте приложените оригинални характеристики).
4. Трябва да се направи ясно разграничение между работата на образователните медиатори, социалните асистенти и помощниците на учителя/възпитателя. В момента, образователния медиатор е предимно с ромски профил, но задълженията му включват характеристики и от трите професии.
5. **Финансирането на образователната медиация не може повече да се извършва единствено чрез европейски или други донорски програми, а трябва да става чрез осигуряване на държавен финансов ресурс, най-добре канализиран през делегираните бюджети, но таргетиращ именно и само образователната медиация, а не други съпътстващи дейности без ясни и видими ползи от тях.**
6. **Образователните медиатори трябва да се назначават на работа само след като са преминали и успешно издържали курс на обучение, като едва след това да им се поставят конкретни задачи и изисквания към тях.**
7. Мониторирането на работата на образователните медиатори (регламентирано и периодично) може да се подобри и уеднакви, но едва след като самите медиатори бъдат обучени и подготвени за тази работа. В противен случай изискваме и очакваме нещо без да сме подготвили кадри за изпълнението му.

8. Ако се обезпечи устойчиво финансиране, медиаторите би следвало да бъдат наети на работа на пълен щат и без да имат фиксиран срок за работа (безсрочен договор).
9. **Възнаграждението на медиаторите трябва да бъде над минималната работна заплата, поради високо рисковата работа и работа при трудни ежедневни условия.**
10. Тъй като РУО на МОН в момента са отговорни за прилагането на Механизма за обхват, е добре те също трябва да поемат отговорност за качеството на работата на медиаторите, които са основен ресурс на Механизма. Без да е нужно да правят отделен мониторинг, те биха могли да правят прегледи на мониторинга на директорите и да свикват регулярни (на всеки 3 месеца) срещи за обмени и споделяне на опит и предизвикателства. Това би засилило отчетността и би подобрило координацията между училищата и РУО по отношение на оценката на качеството на работата на медиаторите и на механизма.
11. В случай, че общините финансират работата на медиаторите през делегираните бюджети, те също би трябвало да се интересуват как се харчат средствата и да участват в контрола на наемане на работа и изплащане на заплати, както и на допълнителни курсове за професионално развитие. Те също могат да изискват от директорите отчетност, особено що се отнася до финансовата част на медиацията.
12. Ако общините наемат на работа медиаторите, те трябва да поемат изцяло процесите на назначаване, контрол и мониторинг на работата им.
13. Осигуряването на възможности за споделяне на опит и взаимно опознаване между назначените образователни медиатори на регионално ниво чрез различни форуми, конференции, семинари, обмени и др. би повишило мотивацията им за работа и би допринесло по-добрата им ефективност.

Образователните медиатори са ресурс на образователната система, който все още не е достатъчно оценен. Колкото по-бързо се адресират и решат горните проблеми, толкова повече деца от уязвимите групи ще могат да посещават училище редовно и да имат родители, които да започнат наистина да ги подкрепят с помощта на медиаторите.

Проект на план за действие по посочените по-горе предложения

В краткосрочен план (до края на 2023 г.):

1. Да се сформира работна група под ръководството на РУО на МОН – Русе, в която да бъдат включени представители на общините от областта, директори на учебни заведения, представители на НПО, родители, други заинтересовани страни. Работната група да бъде запозната с резултатите от проведения мониторинг, анализа на политиките и изводите и препоръките, направени от експертите на Сдружение БРТИМ в рамките на проект BG05SFOP001-2.025-0116 „Мониторинг на образователната медиация и анализ на ефективността на образователните медиатори в Област Русе“.
2. Да се отвори пространство за дискусия между членовете на работната група за обсъждане на работещи модели на местно ниво чрез обмен на информация (неприсъствена процедура).

----- www.eufunds.bg -----

3. Да се систематизира и актуализира информацията за броя на назначените образователни медиатори в Област Русе и да се създаде регистър на образователните медиатори.

В дългосрочен план:

1. Да се инициира институционализиране на бъдеща професионална организация на образователните медиатори, която да функционира на регионално или национално ниво.
2. Да се създаде мрежа за обмен на информация между училищата, в които има назначени образователни медиатори в Област Русе, която да организира посещения за обмяна на опит, споделяне на документи, съвместно решаване на случаи и др.
3. Да се популяризира значимостта на професията на образователния медиатор сред работещите в образователната система, след родителите на децата и учениците и сред местните общности чрез организиране и провеждане на събития, кампании и др. инициативи на местно, регионално и национално ниво.

Сдружение БРТИМ се ангажира активно да съдейства за реализирането на предложените по проекта на план за действие дейности. Експертите на сдружението остават отворени към заинтересованите страни за въпроси, коментари, допълнения по темата.

За въпроси и връзка с нас:

7000 Русе, ул. „Константин Иречек“ 16, етаж 2

Телефон: 082 820660

email: mediationbg@abv.bg

www.brtim.com